

IN MEMORIAM

Cristina DUMITRESCU

Doar printr-o iubire fără leac...

Ni se pare nouă, sau de la o vreme în fiecare an apar mai multe chenare cernite în spațiul (de fapt, colțișorul de spațiu...) pe care gazetele îl (mai) acordă teatrului? Probabil că ni se pare, pentru că într-o lume de unicate, cum este aceea a scenei, o nouă dispariție nu șterge amintirea celorlalte, ci, dimpotrivă, le face povara și mai greu de suportat; sau ni se pare pentru că, pur și simplu, resimțim cu tot mai mare acuitate (propria vârstă?) aceste pierderi.

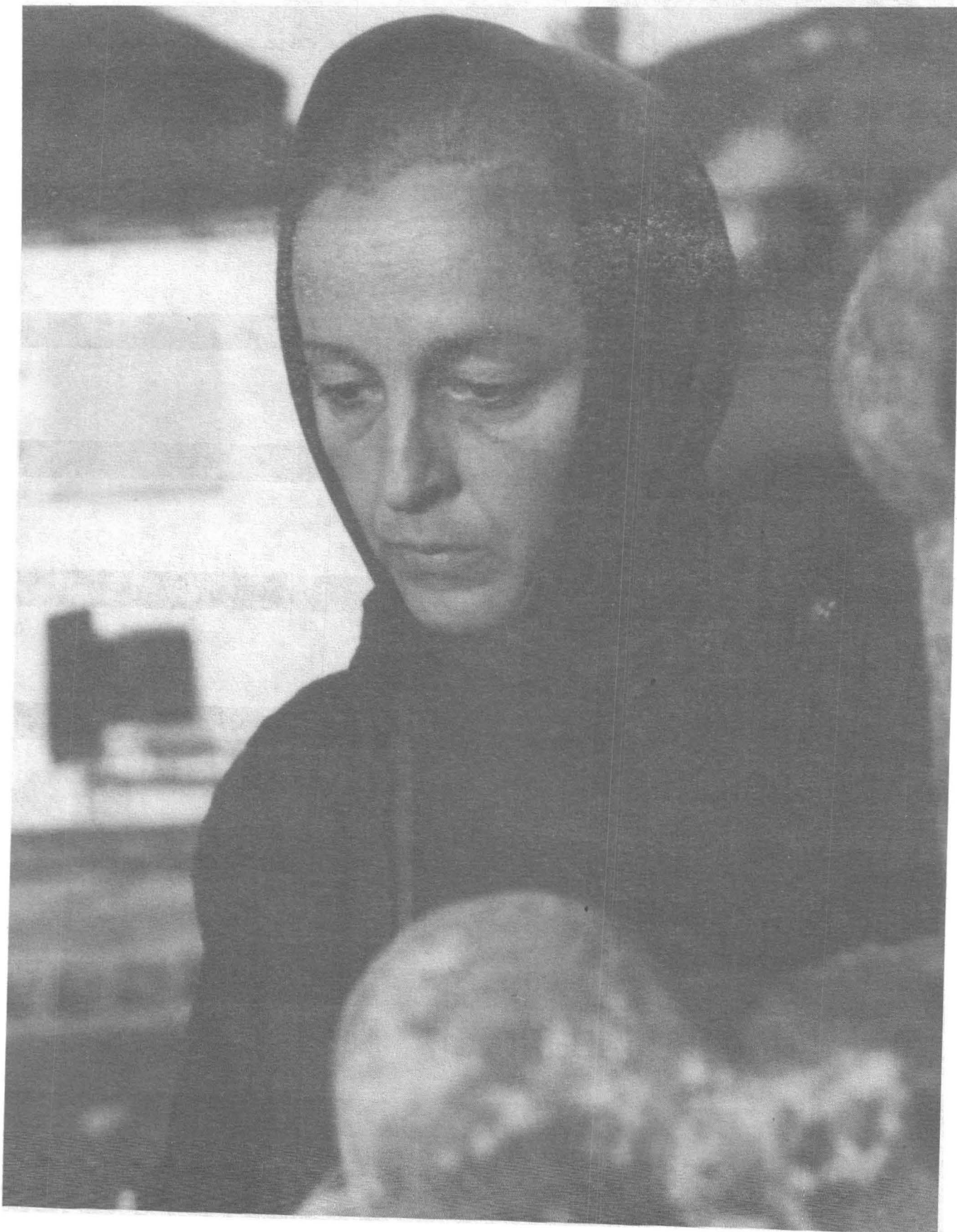
În numărul ce încheie anul, revista noastră a vrut să aducă un omagiu oamenilor de teatru dispăruți în 1998, dedicând fiecăruia câte un scurt medalion. Iată însă că un prozaic calcul (sigur că în astfel de cazuri aritmetica devine irreverențioasă, dar...) face imposibil acest gest cât se poate de firesc și reușește să-ți dea fiori reci. Ne-au părăsit în acest an optsprezece artiști! Cifra e mare, e foarte mare pentru o comunitate profesională cu atât de puțini membri, fiecare dintre ei necesar, fiecare de neînlocuit. Sunt nume răsunătoare pe această listă și nume cărora, abia după o clipă de ezitare, le asociem un chip; sunt artiști care se apropiau de centenar și alții care abia depășiseră vârsta de 40 de ani. Sunt actori care au jucat până în preziua morții, regizori al căror lucru nu s-a încheiat, ci s-a frânt, ultima premieră având loc postum, alții care se retrăseseră de multă vreme; sunt artiști care și-au consacrat viața unei singure scene și alții a căror carieră s-a desfășurat pe mai multe scene, în mai multe orașe, în mai multe țări. Sunt artiști pe care îi vedeam în spectacole și alții – regizori, scenografi, dramaturgi, animatori de teatru – al căror efort creator îl simțeam și îl prețuiam fără ca ei să apară pe scenă.

Acum, când ne-au părăsit, se cuvenea ca revista *lor* să le dedice câte un portret în măsură a fixa marca personalității, acele trăsături care dau unicitate artistului, care mărturisesc cât de necesar, imposibil de înlocuit este fiecare dintre ei. Vedetă sau nu. Cum irreverențioasa, vulgara aritmetică despre care aminteam nu ne permite să le destinăm aproape întregul număr, pentru a scrie ce îi *diferenția* pe artiștii dispăruți, ne vom resemna să le transcriem și să notăm, doar într-o frază, ce îi *apropia*. De fapt, nu avem nevoie de o frază, ci de un singur cuvânt și acest cuvânt este *iubire*.

Iubire fără leac pentru o profesie dură, presărată cu clipe de suferință, de îndoială, o profesie în care totul se ia mereu de la capăt, în care parcurgi vieți într-o clipă și uneori îți aștepți *clipa* o viață întreagă, o profesie în care te poți simți – adesea chiar te simți – aproape de Dumnezeu, dar și aruncat în infern, în care urăști din iubire, păcătuiești din religiozitate, te răzvrătești din neliniște și învingi pentru că ți-a fost cu adevărat frică, o profesie în care știința nu face două parale dacă nu e har și harul se pierde dacă nu e știință, o profesie în care nu cred să existe nevroză de suprasolicitare, dar nevroza de subsolicitare există și poate fi pustiitoare...

Cum poate fi suportată o astfel de profesie? Știi dumneavoastră mai bine decât mine: doar printr-o iubire fără leac. Și după cum spune o veche și foarte frumoasă baladă românească, tot ce e născut din iubire, chiar păcat de-ar fi, este iertat.

*Dumnezeu să-i ierte și să-i odihnească
pe artiștii care ne-au părăsit!*

Dumnezeu să-i ierte și să-i odihnească pe artiștii care ne-au părăsit!

Ion Lascăr,

actor, Teatrul Național Vasile Alecsandri Iași, 94 de ani.

Olimpia Eftimiu,

actriță, teatrul "Maria Filotti" Brăila, 88 de ani.

Dumitru Furdui,

actor, mort la Paris, 62 de ani.

Maxim Crișan,

director, 77 de ani.

Andrei Bursaci,

actor, Teatrul „Toma Caragiu”, Ploiești, 75 de ani.

Coca Andronescu,

actriță, Teatrul Național București, 66 de ani.

Dinu Manolache,

actor, regizor, profesor, 43 de ani.

Ion Marinescu (Jeannot),

actor, 68 de ani.

Ioana Florescu,

actriță, Teatrul Dramatic Constanța, 73 de ani.

Cristian Tuță,

actor, Teatrul "Al. Davila" Pitești.

Ștefan Haralamb,

dramaturg și editor.

Leopoldina Bălănuță,

actriță, directoare de teatru, 64 de ani.

Tamara Vasilescu,

actriță, Teatrul "Nottara" București.

Telly Barbu,

actriță, Teatrul "Al. Davila" Pitești.

Silviu Stănculescu,

actor, 66 de ani.

Eugenia Buiuk-Marinescu,

scenografă, pictoriță, moartă la Viena, 76 de ani.

Ștefan Niculescu-Cadet,

actor, 88 de ani.

Mihai Maximilian,

scriitor și regizor 66 de ani.

Dumnezeu să-i ierte și să-i odihnească pe artiștii care ne-au părăsit!